

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr. „ „ „ „ „ 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. „ „ „ „ „ pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contien cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scol'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“</p>
---	---	--

Nr. 1721.

IOANU

din indurarea lui Dumnedieu episcopu diecesanu alu Aradului, Oradii-mari, Ienopolei si alu Halmagiului, precum si alu partiloru adnesate din Banatulu-Temisianu.

Prè onoratiiloru protopresviteri si inspectori scolari, onoratiiloru preoti si invetiatori, tuturoruru iubitiiloru credinciosi, din eparchi'a Aradului:

Dar si indurare dela Dumnedieu, era dela Noi binecuvintare archierésca.

Dupa ce din privinti'a ocupatiuniloru economice ale credinciosiloru nostrii, examenele finali, din scólele nóstre parochiali, se tienu, de regula, pe la jumetatea lunei lui Iunie scurtandu-se astfelu cursulu prelegeriloru, pentru completarea acestui cursu; s'a aflu de bine cá si prelegerile sè se incépa mai de timpuriu si adeca: la 24. Augustu stilu vechiu, sau 1-a Septemvre stilulu nou.

De aceea dar provocam pre onorat'a nóstra preotime parochiala, cá inca la serbatórea adormirii Maicii Domnului din 15/27. Augustu a. c. se vestésca acést'a poporului in biserica dupa amvon, èr apoi in Duminec'a urmatóre din 17/29 Augustu a. c. in ornatu bisericescu, si insocita de credinciosi, se mérga in localitatea scólei la santirea apeli, precum spunu „Normele“ pentru invetiamentu la §. 61.

De si avem convingerea, cá onorat'a preotime si va sci implini, si acést'a mare datorintia cu tot zelulu, straduindu-se a aratá poporului dupa amvon, insemnatatea si folosulu celu mare alu invetiaturii; totusi la aseminea lucru mare, dorimu a-i veni si noi intrajutoriu, indreptandu si din parte-ne, — catra toti, — inse mai alesu catra iubitiiloru nostrii credinciosi din poporu — urmatórele invetiaturi, ce dorim a se ceti in 15/27. Augustu a. c. in tóte bisericile parochiali ale diecesei nóstre:

Iubitiiloru in Domnulu nostru Isus Christosu! Am venitu si noi cu duhulu intre voi, am venitu se vi descoperimu cá Veneratulu Sinodu diecesanu de es-

timpu, desí a recunoscutu straduintiele vóstre in afacerea scolara si progresulu ce l'ati ajunsu, totusi crede cá suntem inca departe de scopu. — Scopulu nostru este se ne cultivamu si luminamu si noi deopotriva cu celelalte popóra conlocuitoare, nu numai pentrucá se ajungemu tot la mai multa bunastare, védia si onóre; dar si cá se respundemu la onórea strabuniloru nostri pentru numele de marire ce ni l'au lasatu si l'am moscenitu, si se respundemu la sperantiele viitorului, carele 'si ascépta dela noi generatiuni religiose, morali si nationali.

De unde invederéza, iubitiiloru! cá precum pietatea la trecutu asia obligamentulu la viitoriu, amendone ne chiama la activitate mai incordata, la lucru mai multu.

Protopresviterii si inspectorii cu conducerea si inspectiunea, preotii cu catichisatiunea si cu cercetarea prelegeriloru invetiatoriului barem de doue ori in septamana, invetiatorii cu metodic'a — cu aceste arte ce face onórea si bucuri'a loru si aduce scolariloru progresu — cu unu cuventu toti se ne desteptamu se ne silimu la lucru, fie-care de dupa diregatori'a si pusetiunea ce ocupa, si de dupa darurile cele de multe feluri ale Duhului santu, precum s'au impartitu si s'au datu fiecarui'a. (Apost. Pavelu la Romani, c. XII. v. 7).

Èr voua iubiti credinciosi, caror'a Dumnedieu vi-a daruitu prunci, aducendu-ve aminte de demantatiunea santului apostolu Pavelu (Efeseni VI. 4) care dice: „Voi, parintiloru, pre copii vostri se-i cresceti intru invetiatur'a si indreptarea Domnului.“ Ve sfatuimu parintesce, cá mai nainte de tóte, si mai pre susu de tóte, se ingrigiti de bun'a crestere, si de invetiatur'a fiiloru si ficeloru vóstre, cáci invetiatur'a este isvorulu binelui si alu fericirii ómeniloru.

Recunóscemu cá sarcin'a cea mai grea o pórtá invetiatoriulu, si lui i-se vine missiunea cea mai sublima, dar totu lui i-se promite remuneratiunea cea mai frumoasa, cand dice Domnulu nostru Isus Christos (Luc'a evang. c. IX v. 48): „Celu ce va primi acestu

pruncu in numele meu, me primesce pre mine; si celu ce me va primi pre mine, primesce pre celu ce m'a trimisu." — Deci, iubite invetiatoriule, prunculu ce ti-lu aduce tatalu seu, se-lu primesci la scól'a ta in numele Domnului Christos, si primindu-lu se-lu tratadi cu iubirea, cu pietatea si cu temerea ce se cuvine Domnului nostru Isus Christos!

Cine va pazi calea lui Iehov'a! — dice Domnulu — va fi poporu mare si tare; eu lu-cunosc, dice Domnulu, Avram o va pazi, cà elu va demandá filoru sei, si casei sale dupa densulu, ca si ei se pazésca calea lui Iehov'a." (Moise, c. 18 v. 18).

Astfelu, iubitoru a facutu Dumnedieu dintr'unu singuru omu, poporu mare si tare, pentru cà omulu acel'a a sciutu pazi credinti'a si legea.

Se vedu multi parinti intristati, temendu-se cà fiulu e slabu. Se vedu multe mame superate, temendu-se cà e neputinciósá fii'a. Sunt temeri pentru viitorulu prunciloru. Dar cu darulu Domnului se delaturati temerile vóstre, se inlaturati intristarea si superarea, cà éca scól'a, in carea fi si ficele vóstre invetiandu legea si credinti'a si calea Domnului, se vor intari intru tóte, si vor deveni cu totii poporu alesu si mare si tare!

Cu acésta sperantia in viitoriu, cerendu darulu Domnului nostru Isus Christos asupr'a tuturoru, dar mai alesu asupra tineretului si a celoru ce vor starui la promovarea invetiamentului la poporulu nostru, si cari cu dragoste crestina asculta invetiaturile santei biserici, si impartasindu tuturoru binecuvéntarea nóstra archierésca am remas

Arad, in 30 Iulie 1886.

Alu vostru

de tot binele voitriu:

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

Ameliorarea salarielor invetiatoresci.

I.

La noi si celu mai micu bine, care se face in servitiulu causelorú nóstre bisericesci si scolare se face, si se esecuta numai cu mari greutáti. Acésta impregiurare, cu carea ne intelnimu la fiecare momentu, este naturalu, trebuie se-ne faca precauti si prudenti in tóte ale nóstre, dar mai cu seama trebuie se-ne faca, se gandimu, cà in tóte lucrările nóstre se-se angageze la munca tóte puterile, de cari dispunemu. Pre toti de opotriva ne privesce, si ne intereséza si celu mai micu bine, pre care chiamati suntem a-lu face in ale bisericeii si ale scólei, si urmarea firésca este, ca atunci, cand vorb'a este, cà se facem binele, se sarimu cu totii, si cu totii se facem ceeace potem.

Si nu se póte tagadui, sunt cestiuni, in cari dorumu de a lucrá in servitiulu causei comune se aréta destul de puternicu la toti, astfelu de cestiuni de regula succedu, si se promovéza. Sunt apoi pre de alta parte cestiuni, asupra caror'a se discuta multu,

dar se face putien. Ne consumám pré multe din puterile nóstre in vorbe si discusiuni, ér cand se ajungemu, se-ne punemu pre terenulu faptelorú, pareca suntem cuprinsi de unu feliu de oboséla, carea nu ne lasa, se lucrám cu acea taria a inimei, carea nu cunosce in nimicu pedeci si greutáti.

O astfelu de cestiune este si cestiunea ameliorării salarielorú invetiatoresci. S'a vorbitu multu despre acésta cestiune in presa si in adunarile nóstre bisericesci, dar judecandu dupa rezultate trebuie se constatámu, ca suntem departe de a fi facutu totu ceeace s'a potutu.

Si nu s'a facutu, ceeace dupa noi s'ar fi potutu face din motivulu, ca cestiunea nu s'a pusu pre terenulu, pre carele i-s'ar fi potutu dá o buna si nimerita solutiune.

In viéti'a nóstra bisericesca se observéza in modulu nostru de a vedé si tractá cestiunile, ce avemu a resolví, — o gresiéla, carea ne-a facutu, si continua a-ne face multe perplessitáti. Aseptámu adeca, cà in tóte ale nóstre se-se iea iniciativ'a de sus, dela eparchia; de sus se ne vina câte o porunca, carea se-ne spuna, ce avemu a face, si totu de sus se ni se faca si o ameliorare in ceeace privesce resplat'a muncii nóstre.

Astfelu s'a tractatu si cestiunea, de carea vorbimu. S'a cerutu, si s'a aseptatu, cà ameliorarea salarielorú invetiatoresci se-se faca de sus, dela eparchia si dela metropolia. Si nu-i vorba ómenii, cari au condusu, si conducu destinele eparchiei au datu si acestei cestiuni partea ce i-se cuvine; dar trebuintiele sunt multe si mari, si nici eparchiele, nici metropoli'a nu au dispusu, nu dispunu nici astadi, si durere nu voru poté dispune inca multa vreme de medilócele trebuintióse.

Cestiunea inse ni-se presenta de urgenta, precum grabnicu trebuie se se faca totulu de ceeace are lipsa scól'a.

Judecandu scólele nóstre dupa salariele, ce le primescu invetiatorii, le potem imparti in trei categorii. Avem scóle, in cari invetiatorii sunt bine salarisati avemu altele, in cari sunt mai slabu dotati, dar dupa impregiurári salarisati de o cam data in modu indestulitoriu, avemu apoi o a trei'a categoria de scóle, in cari retributiunea ce actualminte se da invetiatoriului abia se póte numi salariu.

Tóte scólele nóstre sunt apoi in ceeace privesce salariele invetiatoresci supuse fluctuatiuniloru, la cari este espusu poporulu, din alu carui denariu se solvescu aceste salarie. Plansori multe se ridica adeca dilnicu din partea duiloru invetiatorii, ca nu-si primescu salariulu regulatu.

Si de siguru indreptite sunt aceste plansori mai cu seama in considerarea multelorú sarcini, ce are a portá poporulu nostru.

Ei bine, care este inse modulu prin care s'ar poté ameliorá in totu loculu salariele, si prin carele

totu odata s'ar poté face, ca se incete plansorile de astadi ca invetiatorii nu-si primescu salariile regulatu.

Noi ne-am mai pronunsiatu si alta data in acésta cestiune, si am disu, ca reulu trebuie sè-se indrepteze dela parochia si prin parochia.

Scólele nóstre elementarie nu se potu ridicá si intari pana cand voru remané in starea in carea se gasescu astadi; lipsite de fonduri menite a-le sustiené. Eparchi'a nu póte creá aceste fonduri, pentruca eparchi'a are in prim'a linia a-si creá fonduri pentru sustienerea scóleloru sale.

Astfelu crearea fonduriloru, de cari vorbimu, cade in sarcin'a comuneloru, ér in sarcin'a eparchiei remane a creá unu fondu pentru ajutorarea invetiatoriloru din comunele, in cari crearea de fonduri scolare dupa impregiurările locali este cu nepotintia.

Comunele, nu ne indoimu, sunt dispuse a creá aceste fonduri, ba esprientele facute timpulu din urma ne-au constatatu, ca unele comune au si inceputu a-si dá tributulu loru pre acestu terenu.

Poporulu trebuie inse luminatu in acésta privintia, ér a-lu luminá cade in prim'a linia in sarcin'a dloru invetiatori si a ómeniloru, cari conduc destinele parochiei.

In unu articlu urmatorin vom vorbi in specialu despre modulu, cum se facem accesibila acésta lumina poporulu nostru, si cum se incepemu a infientiá astfelu de fonduri in totu loculu, — pentrucá se potém preveni necazurile, cu cari lupta astadi scól'a nóstra.

Cutremurul de pamentu. *)

Reacțiunile din sinulu pamentului sunt palpitari de anima, ér fluxulu si refluxulu bateri de pulsu ale planetulu nostru. R. Falb.

(Continuare).

Cutremuru de pamentu va trebui sè se intemple in acele regiuni ale pamentului, unde ajungu piscurile undeloru interne. Aceste piscuri se afla inse totu deun'a in rect'a ce impreuna centrulu lunei (a sórelui) cu alu pamentului. Dreptu aceea zon'a dela $28\frac{1}{2}^0$ lat. nordica pana la $28\frac{1}{2}^0$ lat. sudica va fi mai alesu terenulu pre carele natur'a si-arangeaza acestu monstruosu concertu.

Pisculu undei se misica fórte rapede, adeca in 24h. 51' odata in giurulu globului fluidu infierbintatu; din caus'a acestei celeritáti rapedi pressiunea asupra codiei celei solide se va manifestá printr'o lovitura mai multu s'au mai putien intensiva, dupa cum va fi mai mare s'au mai mica si resistinti'a codiei. Miscarea aceea se nu o luámu ca si cand in fapta acelu piscu ar amblá odata in giurulu globului fluidu infierbentatu in timpulu amintitu, ci asia cá pressiunea

*) In numerulu trecutu s'au strecoratu in acestu articlu nisece erori de tipariu, ce prin acést'a se corege asi'a: In locu de fluxu si reflexu pag. 243 se fie fluxu si reflexu. Pre pag. 244 colon'a prima cosmice in locu de costricee; in colon'a a dóua ordulu 3 de susu perigen nu periclu, la ordulu 19 din sus perigen si apogeu, nu perigenu si apogenu. Not'a culegatoriului.

ce vine de catra centrulu pamentului inaintéza dela ostu spre vestu si forméza astfelu totu unde noue si ér noue.

DD. In epistolele prof. Girard despre Al. Humbold cartea IV din cosmos aflám trei specii de cutremuru: 1) *verticalu in susu* (sussultorio), 2) *undulatoriu* si 3) *cutremuru rotatoriu*. Permeteti-mi se Vi-aducu nisece date de tustrele!

La 1783 in Februariu si Martiu in Calabri'a si Messin'a a fost cutremuru de pamentu atât de infricosiatu, încát se dice cá vedeai cu ochii inaltian-duse oblu in sus si éراسi asiediandu-se muntii cei de granitu; multe casse si ómeni au trecutu atunci prin acestu procesu, dar fara se li-se fie intemplatu ceva nefericire; má! pardosél'a de pre strade s'a aflu scosa din fundamentu si întórsa cu susulu in diosu. Langa orasiulu Seminara unu omu, carele culegea citrone cu pomu cu totu a fost aruncatu in aeru oblu in susu, apoi a picatu, fara vatemare. — La 1797 s'a intemplatu in Americ'a sudica unu cutremuru cumplitu ce a nimicitu orasiile Riobamba si Quito si din pamentu a aruncatu cadavre pana pe dealulu numitu *la Cullca*, ce are inaltíme de 200^m. — In Chilli s'a intemplatu in 7. Nov. 1837 unu cutremuru, carele a aruncatu din pamentu unu catargu dela St. Carlos ce fusese ingropatu pana la afundíme de 10^m. Despre cutremurulu dela Melfi din 14. Aug. 1851 escelentulu Palmieri dice: „Prim'a lovitura a fost indreptata oblu in susu (sussultorio); multe colonne au fost frante de pre bas'a loru, dar fara ca se-si fie pierdutu positi'a verticala; verfurile hornuriloru au fost aruncate in sus, dar ér au picatu pre bas'a respectiva, ceva intralta positiune. — Tóte aceste date constatéza cutremurulu verticalu; dar câte cutremure de aceste se vor fi intemplandu pre locuri desierte, unde nu are cine se le observe, si despre care dreptu-aceea nici navemu scire!

Cutremurulu undulatoriu este celu mai desu, dar din fericire si celu mai putien periculosu. Undele, ce provóca acestu cutremuru ni-le potém intipui, ca si pre cele ce se nascu, daca intr'o apa liniscita aruncámu o piatra oblu in diosu, cu aceea deosebire, cá la aceste trebuie se ni-cugetámu in pamentu motorulu, ca si cand piatr'a ar veni oblu in susu catra supra-facia. — Despre cutremurulu ce s'a intemplatu la 1692 in Iamaic'a raportéza unu preotu venerabilu din Port-Royal, cá ti-se parea cá întréga suprafati'a pamentului ar constá din materie fluida, de óre-ce pamentulu se leganá in cóce si in colo, buna-óra ca si undele fluxului si si a refluxului. Poporu multu esise pe strade si la campu ca se véda ce se petrece; dar toti ómenii au fost trantiti la pamentu si multi si-au aflu mormentulu in crepaturile pamentului, ce se nasceau cu sutele si éراسi se inchideau la momentu, ingropandu pre unii cu totulu, pre altii prindiendu-i numai de diumetete si sdrobindu-i, ér despre altii raportéza preotulu respectivu cá numai ca-

petele li-se vedeau din pamentu. — Cutremurul cu a nimicitu Lisabona la 1 Noemv. 1755 s'a manifestatu in doue forme; mai antâiu a fost cutremuru verticalu si acest'a a nimicitu $\frac{2}{3}$ din cetate; la alu doilea ruinele prospitau ca si suprafati'a cea fórte sbicuita a oceanului. — Nemoritoriulu Darwin inca ni-raportéza despre unu cutremuru undulatoriu, ce s'a intemplat la 20 Februaru 1835 pre cand elu pausá intr'o padure langa Valdivia. Ti-se pareá — dice Darwin — cá patinezi pe unu terenu, unde ghiati'a e subtire si se incovoie cand inaintedi pre dens'a, dar in directiune dela ostu spre vestu, s'au dela sud-ostu spre nord-vestu.

Cutremurul rotatoriu se póte constata mai greu, si nici nu e siguru cá exista ori nu. Faptu e cá s'au aflatu si corpuri stramutate in forma rotatoria. Dar óre aceste misicari n'au potutu fi provocate spre esemplu de incrucsiarea aloru doue cutremure undulatorie, dupa-ce Al. Humbold ni-spune cá la cutremurul din 1812, carele a prefacutu in ruine in floritória cetate Caracas din Venezuela, prim'a lovitura a avutu directiune verticala, dar indata a urmatu dupa acést'a doue undulatorie, ce s'au crucsiatu si intru atât'a au amestecatu ruinele in cari cadiura victima la 10,000 de ómeni, in cât nu mai poteai distinge nimicu. Cei ce au vedutu catastrofa afirma, cá suprafati'a orasiului se potea asemena cu ap'a ce fierbe intr'unu vertegiu.

Misicarea ce o provóca cutremurul nu ni-se manifestéza numai intru inaltierea codiei pamentului, ci ea se continua mai alesu dela ostu pre vestu. Dar dupa ce codi'a amintita consta din massa solida, usioru se póte intemplá ca la suprafati'a pamentului se ivésca nisce crepaturi, precum ni-raportéza Al. Humbold despre cutremurul dela 1797 ce a nimicitu frumosulu orasiu Riobamba.

Reactiunile interne potu avé si urmári de acele, cá pamentulu remane inaltiatu in loculu respectivu. De cumva structur'a interna a codiei este infenata in loculu acest'a, atunci inaltimea amintita se va preface in vulcanu; ér daca va avé desime cât se póte de mare, atunci se ivesce pre continentu in loculu acel'a unu munte, ér in oceanu o insula. Nöggerath ni-amintesece miturile grecesci despre multimea insuleloru ce sau nascutu in marea lui Aegéus (Rodhus, Delos...). Cutremurul dela 224 a. ch. a nimicitu labiorintulu celu miraculosu din Rodhus. Plinius ni-spune, cá dupa unu cutremuru de pamentu din insul'a Santorin (m. aegéica) s'a ruptu o parte si aceea este insul'a Therasia. Plutarch, Iustinus si Pausania etc. ni-spunu, cá in giurulu crateriului din insul'a Santorin la 186 a. ch. dupa cutremurul de pamentu s'a formatu insul'a Hiera sau Paläa-Kamena. La 19 a. ch. langa acést'a s'a ivitu Thi'a, carea totu a crescutu pana la anulu 1427, cand apoi s'a contopitu cu Hier'a. Totu aici s'a formatu apoi la 1573 insul'a Mikra-Kamena prin eruptiune vulcanica. La 1707 s'a ivitu langa acésta Nea-Kamena, carea

avea la inceputu pre suprafati'a s'a multime de scoice prospete; adi insul'a acést'a e nalta de 100^m. Prof. Girard, carele inca vorbesce despre formatiunea gruppei Santorin, ni-mai naréza si despre insul'a din Aleute, ce se numesce „a santului Ioan Bogoslovu,“ carea a esitu din mare numai la anulu 1796. Elu dice „venatorii de cani de mare au observat'o indata, dar se temeau se o cerceteze, pentrucá tieneau cá e o sténca invaluita intr'o negura déssa. Dar in fine totusi cercetandu-o au aflatu, cá negur'a erá fumu si cá ap'a de pre langa dens'a fierbea. La anulu 1800 fumulu a disparutu si insul'a s'a totu inaltiatu si estinsu pana cand la anulu 1819 avea 11 Mm. in periferie si 650^m in inaltime; la 1832 inse scadiuse la diumetate, ceea-ce insemnéza cá s'a ridicatu intregu terenulu dintre dens'a si invecinat'a insula Umnac.

Inaltimile ce se nascu in urm'a reactiunei interne potu fi cauzate si prin eruptiuni vulcanice, despre ce in geografi'a fisicala alui Fridericu Hoffmann aflámu, cá insul'a Ferdinanda de langa tiermurulu Siciliei s'a formatu prin eruptiuni dela anulu 1831 pana la 1833 si cá in acestu intervalu locuitorii din orasielulu invecinatu Sciacca s'au inspaimentatu nespusu din caus'a neintrerupteloru cutremure si esplosiuni.

Aceste inaltiuni adese ori sunt de estendiune fórte mare. Nöggerath ni-spune, cá la 19 Nov. 1822 tiermurele vesticu din Chille a suferitu de cutremuru de pamentu, si cá s'au prepaditu de totu s'au numai partialu frumósele cetáti Valparaiso, St. Jago, Melpilla, Quillata, Cassa-Blanca, etc. adeca tienutu de 182 Mm. Cei-ce au studiatu mai de aprópe terenulu amintitu au aflatu, ca tiermurele au remasu mai susu ca mai nainte cam cu 1^m.

Pressiunea interna póte si condensá codi'a cea solida a pamentului, de óre-ce inceputulu actiunei se manifesta prin inaltierea primului stratu din partea inferióra, ceea-ce insemnéza pressiune asupra stratului vecinu, etc. Acum, daca resistinti'a pãtiloru superióre din codia este mai mare de cât pressiunea de-inlãutru, atunci acést'a (pressiunea) se totu debilitéza, si acésta debilitare aduce cu sine, ca pãtile deja inaltiate se nu si-mai póta ocupá loculu ce l'au avutu la inceputu, s'au ca ele se remana mai aprópe de cele superióre, adeca se se condenseze in fapta codi'a cea solida.

Cutremurul de pamentu si eruptiunile vulcanice si-au dara aceeaasi cauza. Ne asiguréza Al. Humbold, má si pre celebrulu geografu Strabo lu-vedem sustienendu, cá unde se petrece cutremuru acolo nu se ivescu vulcani, si érase unde odata s'a formatu vulcanu, acolo pamentulu e scutitu de cutremuru; celu putien din momentulu, cand incepe a esi lav'a, de atunci incetéza orice sguduire.

Referitoriu la intensitatea cutremurului, scimu inca de mai inainte, cá aceea aterna dela positiunea ce o are sórele si lun'a fatia de pamentu, precum si dela structur'a interna a codiei pamentului.

Intensitatea relativa a presiunii interne, si noi despre aceea tractăm in specialu, căci aceea produce cutremurul de pamentu, va fi mai valoroasa 1) cand se intalnesc und'a lunara cu cea solara, 2) cand se afla lun'a in celu mai scurtu perigeu, 3) cand se afla lun'a in ecuatorul pamentului 3) cand lun'a si sórele au aceeași declinatiune fatia de pamentu sau — mai usioru vorbindu — cand atât lun'a cât si sórele sunt intr'o forma departate dela ecuatoru spre nordu si spre sudu. De sine se pricepe, că ivindu-se casulu primu s'au ori-care din celelalte si fiind elu favorisatu de unulu, doue s'au tustrele celelalte, atunci si efectulu va fi mai mare si din contra, căci cause multe si homogene si-sumiséza efectulu, daca se apropie de olalta si vice-versa.

Intensitatea absoluta a undei interne este impo-santa, si despre acést'a ne convingemu, daca reflectăm la fluxu si refluxu. Se scie că cea mai adenca afundime a marei nu trece preste 8 chm., pre cand radiulu globului fluidu infierbentatu are lungime de preste 6000 chm. Inaltandu-se buna-óra undele fluxului in portulu Brest pana la 6'5^m., atunci undele unui fluidu pre de 370 ori mai adencu vor trebui sè se inaltie pre de atâte ori mai sus adeca se ajunga la inaltimea de 2400^m. De n'ar fi codi'a cea solida a pamentului, acést'a asia s'ar si intemplá, precum s'a si intemplatu, cand pamentulu erá fara de invalisiulu de atâte ori accentuatu. (Va urmá.)

D i v e r s e .

* *Prea Santi'a Sa* parintele Episcopu diecesanu Ioan Metianu, a plecatu ieri cu trenulu de sér'a la Budapest'a pentru a participá la siedintiele comitetului administrativu alu „Fundatiunei Gozsdu.“

* *Terminulu* pentru inaintarea recurselor de primire la institutulu nostru pedagogicu-teologicu, conform cerculariului Prea Santiei Sale Parintelui Episcopu diecesanu Ioan Metianu, Nr. 2267 dto 18/30. Iulie 1886, este 10/22. Augustu a. c.

Tinerii, cari acuma pentru primaóra dorescu a fi primiti in óre-care despartimentu au de a-si inaintá recursele lor catra ven. consistoriu, providute cu atestatele scolare si de botezu, ér cei ce ar fi iesitu mai demultu din scóla, cu documente despre ocupatiunea lor, dela esirea din scóla, — celu multu pana in diu'a mai sus amintita.—

* *Asociatiunea transilvana* pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu si-a ténutu anulu acest'a adunarea generala ordinaria in Alba-Iuli'a in 8 si 9 Aug. st. n. Si de asta data adunarea a fost fórte bine cercetata. Hotarirea locului pentru ténerea adunarii generale viitoare s'a concreditu comitetului.

* *Junimea romana din Siri'a (Világos) si juru*, invita la balulu ce-lu va aranjá Vineri in 15/27. Augustu a. c. in „sal'a nóua a ospetariei mari“ din locu. Venitul este destinat spre scopu filantropicu. In decursulu pauzei se va jucá joculu istoricu alu „Calusierilor“ de catra mai multi tineri imbracati in costumu nationalu. Pretiulu intrarii: de persóna 1 fl.; de familia 2 fl. 50 cr.— Ofertele marinimóse a se trimite la adres'a Dóminei casiera Aloisa Sida. Inceptulu la 8 óre sér'a.

C o n c u r s e .

Nr. 398. Sc.

Pentru conferirea a dóue stipendii de câte 500 fl. v. a. pe doi ani la doi tineri, cari au sè se pregátésca pentru profesur'a de pedagogie intr'unu institutu pedagogicu din Germani'a.

Competintii au se produca :

- 1) Atestatu de botezu, prin care se dovedésca că sunt romani gr. or.
- 2) Atestatu de maturitate.
- 3) Atestatu dela medicu despre starea sanatátii si constituti'a corpului.
- 4) Atestatu de moralitate.

Petitiile instruate cu documentele de mai sus, trebuie trimise la Consistoriulu diecesanu in Caransebesiu pana la 3/15. Septemvre a. c. inclusive.

Cei ce vor castigá aceste stipendii, au se dee unu reversu, ca vor funcioná ca profesori in restimpu de diece ani la institutulu nostru pedagogicu-diecesanu.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriala ténuta in 15/27. Iulie 1886.

Episcopulu diecesanu :

Ioanu Popasu, m. p.

—□—

Pentru deplinirea postului de capelanu temporalu din Aradu, sistemisatu prin decisulu Ven. Consistoriu de dto 16/28 Ian. 1886 Nr. 194, se escrie concursu langa parochulu veteranu Ioan Russu, cu terminu pana la 28. Augustu st. v.

Emolumintele impreunate cu acea capelanie sunt urmatóarele :

- a) jumetate din un'a sesie pamentu,
- b) jumetate din competinti'a de biru din sum'a de 300 fl. v. a. in bani gat'a,
- c) jumetate din dotati'a dela magistratulu Aradu in suma de 285 fl. si in fine,
- d) jumetate din stolile indatinate.

Dela recurrenti se cere a fi romani gr. or. de nascere, a fi absolvatu optu clase gimnasiale, a fi depusu esamenu de maturitate si esamenulu de cualificatiune din studiile teologice cu calculu pentru parochiele de frunte (clas'a prima) se posida pre langa limb'a materna romana si cunoscenti'a limbei magiare si germane. Apoi sè se presinte in vre-o dumineca séu serbatóre in terminulu legalu, la s. biserica spre a-si aretá desteritatea in celea rituale respective oratorice.

Recursele adresate comitetului parochialu au sè se suscérna protopopului, respective administratorului protopopescu alu Aradului Moise Bocsianu in Curticiu, pana la diu'a espusa adeca 28 Augustu v. 1886.

Cele intrate mai tardiu nu se vor considerá.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : MOISE BOCSIANU, m. p. adm. prot.

—□—

Se escrie concursu pentru ocuparea statiunei invetiatoresci vacante din comun'a Valcaniu, cottulu Torontál, cu terminulu de alegere pe 29. Augustu v. a. c.

Emolumintele anuale sunt :

- 1) Salariu in bani gat'a 200 fl. v. a.;
- 2) 40 meti grâu ;
- 3) 1½ jugeru de pamentu aratoriu estravilanu ;
- 4) paie de incalditu cât va trebui ;
- 5) quartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avisati a-si substerne recursurile, ajustate cu documentele necesarii conform statutului organicu bis. adresate comitetulu parochialu, inspectorului de scóle Paulu Tempea, in

Nagy-Torák, via Nagy-Beeskerek, pana in 26. Augustu vechiu a. c.

Valcaniu, la 29. Iuniu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. insp. sc.

—□—

Se escrie concursu pentru indeplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala rom. gr. or. din comun'a Calacea, inspect. Vingei, comit. Timisiului, cu terminu de alegere pe 24. Augustu st. v. (5. Septemvre st. n.) a. c.

Emoluminte: 1) In bani gat'a 126 fl. v. a. 2) 2 jugere de livada, 3) grâu 60 chible, $\frac{1}{2}$ curatu, $\frac{1}{2}$ mesteccatu, 4) 4 orgii de lemne, 5) 50 chile elisa (in bani 25 fl.) 6) 44 chile 80 dkgr. sare, (in bani 4 fl.) 7) 14 chile lumini. (in bani 7 fl.) 8) paie pentru incalditu, comun'a va da cât se voru recere, 9) 5 fl. pentru scripturistica, 10) 5 fl. pentru conferintia (numai cand va luá parte invetiatoriu), 11) cuartiru liberu cu dóua chilii, o camara, stalogu si siopru, 12) gradina de legumi $\frac{3}{4}$ jugeru intravilanu, $\frac{1}{4}$ jugeru estravilanu, 13) dela inmormentari unde va fi pofitu 50 cr. v. a.

Dela recurrenti se cere testimoniu de cualificatiune, esamenu din limb'a magiara, ca pricepu music'a vocala (notele) si cari se pricepu la pomicultura, horticultura, metasaritu si stuparitu — vor fi preferiti, si se se presinte in vre-o Dumineca ori serbatóre la St'a biserica spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfeliu instruite si adresate comit. parochialu rom. gr. ort. in Calacea (per Orczifalva), sunt a-se trimite — pana in 17/29. Augustu a. c., (cele mai tardiu intrate nu se vor luá in considerare), Domnului Ioanu Munteanu, inspect. scl. in Baraczház per Knéz.

Calacea, in 16/28. Iuliu 1886.

Moise Grozescu, m. p.
par. si pres. com. par.

Arcadie Dimitrescu, m. p.
not. comit. par.

In contielegere cu mine: IOANU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru ocuparea postului de invetiatória la scól'a gr. or. romana de fete din Buteni, cu salariu anualu de 300 fl. pentru cuartiru 100 fl. si 4 stangeni de lemne, — prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la serbatórea „Schimbării la fatia“ adeca pana la 6. Augustu a. c. in carea di va fi alegerea. Sub acest restimpu recurentele si vor substerne recoursele loru adornate cu testimoniu de cualificatiune — subscrisului inspectoru scolaru.

Buteni (Butyin). la 6 Iuniu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONSTANTIN GURBANU, m. p. protop. inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a conf. rom. din Magulice, cu terminu de alegere pe 10/22 Augustu la 10 óre a. c. cu care postu sunt impreunate urmatóarele emoluminte:

- 1) bani gata 200 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne din care se se incaldiesca si scól'a.
- 3) cuartiru liberu.
- 4) gradina pentru legume.

Dela recurrenti se pretinde se aiba esamenulu de cualificare si in vr'o dumineca seu serbatóre, a-se presentá la biserica spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu. Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale tramite inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Gura-honez, pana in 8/20 Aug. 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p.
inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a confesionala rom. din Cluciu, cu terminu de alegere pe 10/22 Augustu a. c. la 3 óre dupa amédi, emolumintele sunt:

- 1) bani 250 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne.
- 3) gradina pentru legume.
- 4) cuartiru liberu.

Dela recurrenti se pretinde esamenulu de cualificare de limb'a romana si magiara, ér cei cari vor avea documentu despre sciintia de gimnastica vor fi preferiti, in vre-o dumineca seu serbatóre a-se presentá la biserica. — Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale trimite inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Gura-honez, pana in 8/20 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p.
inspect. scol.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu, la vacant'a statiune din comun'a Gepiu (Gyapju), inspect. Tincei, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe 31 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 1) In bani gat'a 100 fl. 2) bucate, (jumetate grâu jumetate cucuruzu) 12 cubule. 3) pamentu aratoriu 3 jug. 613 st. □. 4) lemne pentru invetiatoriu si scóla, 5 metri. 5) pentru curatirea si incaldirea scólei 12 fl. 6) pentru spesele scripturistice 5 fl. 7) dela inmormentari cu prohodu mare 1 fl. 8) dela inmormentari cu prohodu micu 50 cr. 9) pentru cantarea mortului 50 cr. 10) cuartiru liberu cu doue chilii, cuina, camara, staulu si gradina.

Aspirantii la acestu postu, sunt avisati, recoursele loru provideute cu tóte documintele prescise si cu decretulu despre depunerea esamenului din limb'a magiara — adresate comitetului parochialu, a le trimite subscrisului inclusive pana la 28 Aug. st. v. a. c. in Körös-Jenő, p. u. Mező-Telegd (cott. Bihar) éra sub durat'a concursului se se presenteze in cutare di de serbatóre la biserica locala, spre a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Ineu, (Körös-Jenő) 23 Iuliu, st. v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scolaru.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela a II-a scóla paralela din St. Miclausulu-romanu, — ocupatu pana aci in modu provisoriu, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe 29 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 1) In bani numerari 100 fl. 2) grâu secretiu 15 cubule, 3) pamentu aratoriu de cl. I-a 16 jug aratu si lucratu prin comuna. 4) lemne de focu 3 metri. 5) fenu dela comuna 1 clae. 6) Pentru conferintie 4 trasuri. 7) Din tóte stólele cantoralu, a dou'a parte. 8) cuartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si ajustá recoursele loru cu tóte documintele prescise si cu testimoniu despre depunerea esamenului din limb'a maghiara, apoi adresate comitetului parochialu, se le trimite subscrisului in Körös-Jenő, p. u. Mező-Telegd (cott. Bihar) pana la 28 Aug. st. v.

Cei apti spre a instruí coru vocalu, vor fi preferiti; aspirantii se poftescu a se presentá in vre-o dumineca seu serbatóre in biserica locala, spre a-si areta desteritatea in tipicu si cantarile bisericesci.

Ineu, (Körös-Jenő) 23 Iuliu v. 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.

protopresv. Tincei, inspect. scolaru.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Iteu**, protop. Oradii-mari. Terminulu alegerei e **21. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 82 case câte 1 vica de bucate 102 fl. 50 cr.; 2) Pamentu aretoriu, gradina si fenatiu 50 fl.; 3) Dela fie-care casa câte 1 fl. 82 fl.; 4) 2 orgii de lemne aduse acasa 16 fl.; 5) Venitele cantorale 15 fl.; 6) Dile de lucru: cu plugulu 20, per 1 fl. 50 cr. éra cu manile 55 dile per 40 cr. 52 fl.; 7) Cortelu pretiuitu in 5 fl. Sum'a 322 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Iteu, sunt a-se tramite subscrisului in Zsáka, p. u. Furta; éra recurrentii au a-se presentatá pana la alegere in S. biserică, pentru a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Terminulu de recurgere 16/28. Augustu a. c.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din **Suiugdu**, protop. Oradii-mari. Alegerea se va tienea in **21. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 64 Nr. à 40 cr., éra dela 26 prunci deobligati la scóla à 50 cr. la olalta 38 fl. 60 cr.;— 2) Grâu si cucuruzu in bómbe, 16 cubule à 5 fl. = 80 fl.; 3) Pamentu comasatu 16 jugere aratoriu si livada 96 fl.; 4) Un'a canepiste 2 fl.; 5) Dile de lucru: cu plugulu 8 à 2 fl., cu manile 21 à 50 cr. la olalta 26 fl. 50 cr.; 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 7) Venitulu cantoralu: dela inmormentarea mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr. maslu 50 cr., cununie 50 cr., liturgia privata 20 cr. si festanie 10 cr. = 27 fl.; 8) Cuartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. Sum'a totala 305 fl. 10 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Suiugdu, sè se tramita subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au sè se presenteze pana la alegere in S. biserică, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Spurcani**, inspect. Oradii-mari, terminulu alegerei e **23. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) dela 15 Nr. câte 2 fl. 58 cr. si câte 2 vici de cucuruzu in bómbe, éra dela 35 Nr. câte 1 fl. 58 cr., si câte un'a vica cucuruzu in bómbe, tóte computate la olalta 177 fl. 75 cr. 2) dile de lucru: cu plugulu 11 à 2 fl., cu mánile 39 à 50 cr. = 41 fl. 50 cr.; 3) 8 jugere de pamentu aretoriu si livada 38 fl.; 4) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 5) Venitulu cantoralu: dela inmormentarea mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., cununie 50 cr., computatu in 13 fl. 50 cr.; 6) Cuartiru liberu cu gradina de legumi si intravilanulu fostu parochialu pretiuite 28 fl. Sum'a totala 313 fl. 75 cr.

Recursele ajustate conform stat. organicu si adresate comitetului parochialu din Spurcani sè se tramita subscrisului inspectoru in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au sè se presenteze pana la alegere in S. biserică pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scóla gr. or. din **Siusturogiu**, inspect. Oradii-mari. Alegerea se va tienea in **23. Augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 75 case câte o vica de bucate 93 fl. 75 cr.; 2) Dela tóta cas'a câte 1 fl. = 75 fl. 3) Pentru fie-care scolariu 50 cr. = 16 fl. 50 cr. 4) 3 orgii de lemne aduse acasa 24 fl.; 5) 6 cara de crengi de lemne aduse acasa 6 fl.; 6) Pamentu aretoriu de 7 cubule si pasiune 30 fl.; 7) Venitulu cantoralu 10 fl.; 8) 23 pluguri câte 1/2 di per 1 fl. = 23 fl.; 9) 42 dile de lucru cu manile per 60 cr. = 25 fl. 20 cr. Sum'a totala 303 fl. 45 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. adresate comitetului parochialu din Siusturogiu sè se tramita subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c., ér recurrentii au sè se presenteze pana la alegere in S. biserică pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Dernisiór'a**, protop. Oradii-mari, cu terminu de alegere pe **19/31. Augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 95 case câte 1 vica de bucate 118 fl. 75 cr.; 2) Dela tóta cas'a 60 cr. 57 fl.; 3) 2 orgii de lemne aduse acasa 16 fl.; 4) 8 jugere pamentu aratoriu si pasiune 30 fl. 5) Pentru fie-care elevu 50 cr. = 20 fl.; 6) Venitulu cantoralu 20 fl.; 7) Dile de lucru: cu plugulu 22 per 1 fl. 60 cr., éra cu manile 73 dile per 40 cr. = 64 fl. 40 cr.— de totu 326 fl. 15 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate Comitet. parochialu din Dernisiór'a sunt a se tramite subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana in 16/28. Augustu, éra recurrentii au sè se presenteze pana la alegere in S. biserică spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. August) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a **Margine**, protop. Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **20. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele: 1) Dela 70 Nr. à 50 cr. la olalta 35 fl.; 2) Dela 35 prunci deobligati la scóla à 50 cr. 17 fl. 50 cr.; 3) Dela 11 prunci deobligati la scól'a de repetiune à 50 cr. = 5 fl. 50 cr.; 4) Grâu si cucuruzu in bómbe 13 cub. si 2 mes. computatu in 65 fl.; 5) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in bani 80 fl. 6) Dile de lucru: cu plugulu 20 per 1 fl. 50 cr., — cu manile 50 à 50 cr., computate in bani 55 fl.; 7) Lemne de incalditu 3 orgii 15 fl.; 8) Venitulu cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., festanie 10 cr., cununia 50 cr., computate la olalta 20 fl.; 9) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in bani 20 fl.—de totu 313 fl.v.a.

Recursele ajustate conform prescrijeloru stat. org., si adresate comitetului parochialu, sè se tramita subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. August a. c. avënd recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biserică din Margine, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. oradanu de datulu 19/31. Octomvre 1885. Nr. 829. Sc., se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a

Tasiadu, inspectoratul Oradiei-mari, cu terminu de alegere pe Dumineca in 17/29. Augustu a. c.

Emoluminte: a) dela 180 case à 40 cr. dela fiecare 72 fl.; b) dela fiecare casa $\frac{1}{4}$ mesura de bucate 11 cubule si un'a mesura; c) dela fiecare casa $\frac{1}{2}$ itia de pasula 2 $\frac{1}{4}$ mesuri; d) dela fiecare casa 1 portia de fenu à 20 cr.; e) dela fiecare casa 1 fuioru à 10 cr. f) venitul cantoralu 30 fl.; g) cortelu cu doue intravilane 30 fl.; h) 4 orgii de lemne aduse acasa à 6 fl. = 24 fl.

Recursele ajustate conformu prescrieloru statutului organicu, — adresate comitetului parochialu, — sè-se tramita subscrisului in Zsàka p. u. Furta, pana inclusive 14/26. Augustu a. c. avèndu recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biserie'a din locu, spre a-si aretà desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Cotigletu cu fili'a Bucuró'a, prot. Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminulu de 17/29. Augustu a. c.

Emolumintele sunt:

a) dela comun'a Cotigletu:

1) In bani gat'a 92 fl. 2) 12 cubule de bucate à 5 fl. 60 fl.; 3) Intravilanulu invetiatorescu 16 fl.; 4) 2 vici fasole 4 fl.; 5) Venitele cantorale 8 fl.; 6) 3 orgii de lemne per 8 fl. 24 fl.

b) dela comun'a Bucuró'a:

7) In bani gat'a 58 fl.; 8) 8 cubule bucate à 5 fl. 40 fl.; 9) 2 vici fasole 4 fl.; 10) Câte unu fuioru dela fiecare casa à 10 cr. 2 fl. 50 cr.; 11) Venitul cantoralu 4 fl. de totu 312 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Cotigletu sè se tramita subscrisului in Zsàka, u. p. Furta, pana inclusive 14/26. Augustu a. c.; éra recurrentii sè se presenteze in bisericeloru comune spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Cuzapu, inspect. Oradiei-mari. Terminulu alegerii e-24 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 35 prunci de scóla a 1 fl. éra dela 60 Nr. a 50 cr. la olalta 65 fl. 2) Dela 35 prunci de scóla câte o mesura be cucuruzu in bómbe, apoi dela 60 Nr. éra câte o mesura cucuruzu in bómbe de totu 23 cubule si 3 mesuri per 5 fl. = 118 fl. 75 cr. 3) Dile de lucru cu plugulu 20 à 80 cr. éra cu manile 40 à 20 cr. 24 fl. 4) Pamentu comasatu aratoriu 16 jugere pretiuitu 48 fl. 5) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl. 6) Pentru conferintiele invetiatoresci 4 fl. 7) Venitul cantoralu dela inmormentare mare 50 cr. mica 25 cr. maslu 50 cr. cununie 50 cr. festanie 10 cr. la olalta computeata 8 fl. 50 cr. 8) Cuartiru cu gradina de legumi, o canepiste si o crompiste pretiuite in bani 20 fl. sum'a 303 fl. 25 cr.

Recursele ajustate conf. stat. org. si adresate comitetului parochialu din Cuzapu, sunt a se tramite subscrisului insp. in Zsàka u. p. Furta pana inclusive 16/28 Augustu a. c. éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in s. biserica spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a 22 Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Chiraleu, inspectoratul Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 25 Augustu st. v. anulu curentu.

Emolumintele: 1) Dela 75 Nr. câte 1 mesura de grâu de totu 18 cubule si 3 mesuri per 5 fl. = 93 fl. 75 cr. 2) Dela 75 Nre à 70 cr. = 52 fl. 50 cr. 3) 10 jugere de pamentu si doue gradini de 10 mesuri de clas'a prima 110 fl. 4) 2 orgii de lemne aduse acasa 12 fl. 5) Venitul cantoralu 30 fl. 6) Pasiunatu la anu 3 fl. de de totu 301 fl. 25 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Chiraleu sè se trimita subscrisului inspectoru in Zsàka p. u. Furta, pana inclusive 16/28 Augustu a. c. éra recurrentii au a-se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in s. biserica pentru a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a 22 Iuliu (3 Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Soldobagiu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a 22. Augustu v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 37 prunci deobligati la scóla à 1 fl. = 37 fl.; 2) Dela 15 prunci deobligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. = 7 fl. 50 cr.; 3) Dela 40 Nr. de case à 50 cr. = 20 fl.; 4) Grâu si cucuruzu in bómbe 17 cubule si 3 mesuri 88 fl. 75 cr.; 5) Dile de lucru: cu manile 20 à 50 cr. = 10 fl.; 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 7) Pentru conferinti'a invetiatorésca 6 fl.; 8) Pentru scripturistica 5 fl.; 9) Venitul cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., cununie 50 cr., liturgia privata 20 cr., festanie 10 cr., la olalta 23 fl. 60 cr.; 10) Cuartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. Sum'a totala 328 fl. 85 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Soldobagiu, sè se tramita subscrisului in Zsàka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in S. biserica spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a Satulbarba, inspect. Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 22 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 20 Nr. à 1 fl. éra dela 40 Nr. à 50 cr. = 40 fl. 2) Dela 10 prunci deobligati la scóla de repetitiune a 50 cr. = 5 fl. 3) Grâu si cucuruzu in bómbe 15 cubule = 75 fl. 4) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in 96 fl. 5) Dile de lucru: cu plugulu 20 à 2 fl. cu manile 20 à 50 cr. = 50 fl. 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl. 7) Venitul cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr. mica 50 cr. maslu 50 cr. cununie 50 cr. festanie 10 cr. liturgie privata 10 cr. computeata 15 fl. 60 cr. 8) Cortelu liberu cu gradina de legumi 20 fl. de totu 316 fl. 60 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Satulbarba, sè se tramita subscrisului inspectoru in Zsàka, p. u. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in S. biserica, spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.